

Getekend leven

De Zeeuwse kunstenares **Marianne Schipaanboord** is doof, spastisch en kan niet praten. Ze uit zich tekenend.

2Doc: Paradijs glaswater

► NPO 2, 23.00-0.10 UUR

DE openingsscène van documentaire *Paradijs glaswater* is geweldig. Terwijl we een drietal shots zien van een onopgemaakt bed, een bijbels dagboek op een nachtkastje, een tekening van een vrouw die het hoofd om de hoek van een deur steekt, horen we de spetterende watergeluiden van iemand onder de douche. Daarna richt de camera zich op een brede schuifdeur, waarachter die douche zich bevindt. Ineens glijdt met kracht de deur opzij en komt een vrouw in beeld. Zwaaiend

met haar hoofd duwt ze met hoekige bewegingen een rollator voort. Ze zakt door de knieën om een kledingstuk van de badkamervloer te rapen, al die tijd snuivend als een stier die een aanloop neemt. Dit is Marianne Schipaanboord, aan wie de film is gewijd.

'Haar ruimtelijk inzicht moet heel goed zijn,' zegt een vrouw verderop in de film, terwijl ze bij een muur volgehangen met tekeningen van dezelfde Schipaanboord staat. 'Ja, maar ze is ook niet verstandelijk beperkt,' legt een begeleidster routineus uit. 'Ze is alleen doof en kan niet praten. En ze is spastisch. Dat is, ja, heel onhandig.'

Filmmaker Fifi Visser uit Middelburg volgde Marianne Schipaanboord, die zelf woont in het Zeeuwse dorpje 's Graveland, een jaar lang met haar camera. Het opmerkelijke aan de door haar spasmes zo verkramp

wegende vrouw is dat ze heel veel tekent. Beter gezegd: heel goed tekent. Haar werk blinkt uit in een prachtige krachtdadige stijl, met een groot vermogen om de schoonheid van het alledaagse te observeren. Interessant zijn ook de religieuze motieven in haar tekeningen, waaronder veel beelden uit het Bijbelse paradijs. Schipaanboord is een gereformeerde vrouw die dagelijks bij haar bed op de knieën gaat om te bidden.

Ze exposeerde al eens in Londen en in New York. Haar werk wordt dan geschaard onder de noemer 'outsider art'; het artistieke werk van autodidacte, onaangepaste geesten. Sinds 5 maart is haar werk te zien in de Kunsthal in Rotterdam, als onderdeel van de internationale reizende tentoonstelling *The Museum of Everything*, met 'alternatieve kunstenaars'. Een 'emerging studio creator' heet ze op de website.

JURGEN TIEKSTRA